

Center za zaslužne profesorje in upokojene visokošolske učitelje

ZAPISNIK

seje IO z dne 18. aprila 2023, ki je potekala s pričetkom ob 10.00 uri preko zoom-a

Prisotni: zasl. prof. dr. Peter Glavič, zasl. prof. dr. Jože Gričar, prof. dr. Jožica Knez Riedl, prof. dr. Jože Nemeč, prof. dr. Boris Cizelj, zasl. prof. dr. Šime Ivanjko, izr. prof. Maksimiljan Feguš, prof. dr. Igor Tičar, dr. Stane Pejovnik, izr. prof. dr. Matjaž Debevc.

Opravičeno odsotni: izr. prof. dr. Lučka Lorber, dr. Darja Piciga, zasl. prof. dr. Breda Pečovnik Balon, zasl. prof. dr. Zmago Turk, izr. prof. dr. Marjeta Ciglencečki, zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej.

Potrdi se naslednji

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika in pregled sklepov zadnje seje, zasl. prof. dr. Peter Glavič
2. Prenos licence zoom sestankov, Nataša Marinič Petrovič
3. Poročilo o delu IO in delovnih skupin od zadnje seje (6.3.2023) zasl. prof. dr. Peter Glavič in vodje skupin
4. Ključne aktivnosti v mesecu aprilu, maju
5. Pokojninska reforma, zasl. prof. dr. Peter Glavič
6. Pobude in predlogi članov centra
7. Razno

K tč 1

Zasl. prof. dr. Peter Glavič pove, da je bil realiziran razgovor z rektorjem UM, prof. dr. Zdravkom Kačičem, bil je pozitiven in obljubil, da se bo sodelovanje s CZPUVU še izboljšalo. Z rektorjem se je pogovarjal tudi o volitvah članov IO, ki bodo novembra, in rektor je povedal, da se univerza ne bo vpletala in je to naša interna zadeva.

Zasl. prof. dr. Peter Glavič pove, da so ostali neizvršeni sklepi še:

- Predavanje višja pred. Jelke Reberšek Gorišek, dr. med. spec.
- Konferenca IRDO (pripravljajo se prispevki)
- Organizacijski sestanek z novim vodstvom trajnostne in družbeno odgovorne univerze (nismo se uspeli še v živo sestati, sedaj bi se lahko preko zooma)

Zapisnik in poročilo o izvršitvi sklepov je sprejet.

K tč 2

Nataša Marinič Petrovič je prejela licenco ZOOM za sklic sej Centra za zaslužne profesorje in upokojene visokošolske učitelje. Licenca je veljavna do marca 2024. Ta sestanek je bil že preko novega skrbnika in udeleženci niso imeli nobenih težav s povezavo za vstop v spletni sestanek.

K tč 3

Zasl. prof. dr. Peter Glavič sporoči, da bomo to točko obravnavali na naslednji seji, saj se trije vodje skupin seje niso mogli udeležiti.

Zasl. prof. dr. Peter Glavič pove, da so izdali in natisnili analizo o razvoju Slovenije v zadnjih 30 letih. Člani Centra lahko sporočijo njemu ali Nataši naslov, na katerega se tiskani ali elektronski izvod pošlje. Zahvalimo se SAZU-ju IAS za sofinanciranje. Delo je Izšlo v 200 izvodih posebne izdaje.

Iz analiz je videti, da Slovenija zaostaja za ostalimi državami, iščemo pot, kako priti do boljših rezultatih.

CZPUVU bi naj organiziral predstavitev, razpravo in poskušal skupaj z univerzo in akademijami najti pot najprej. Hitrejši razvoj je nujen. Ugotoviti moramo, kaj je potrebno narediti poleg znanih smernic razvoja družbe: zelenega prehoda, digitalizacije, inovacij, ... Zahteva se realizacija na ustvarjalnem nivoju.

K tč 4

- Konferenca IRDO poteka, sodelujemo pri organizaciji in z referati.
- Medgeneracijska srečanja:
  - **Prof. dr. Jožica Knez Riedl** pove, da je mislila, da bo zadeva stekla bolj tekoče. V aprilu študenti ne morejo pristopiti k temu medgeneracijskemu srečanju, bil bi pa možen datum 11. maj 2023 v živo, v Glaserjevi knjižnici v okviru Univerzitetne knjižnice.
  - Profesorica se sprašuje, koliko so študentje zainteresirani za ta srečanja in opaža večji interes s strani profesorjev centra. Želi si, da študentje sami predlagajo teme, ki bi jih zanimale, organizirajo kakšno razpravo in se mi pridružimo.

Zasl. prof. dr. Peter Glavič predlaga čas medgeneracijskega srečanja: 11.5.2023 ob 15:00.

Zasl. prof. dr. Jože Gričar pove, da imamo jutri, 19. aprila 2023 ob 17h razgovor na temo »Krožno gospodarstvo«. Sestanek vodi Univerza v Rimu »Etična narava v zvezi z zagotavljanjem krožnega gospodarstva, kaj nam je storiti«. Na drugi strani pa kakšna je vloga seniorjev pri tem. V kolikor bi kdo želel sodelovati, naj sporoči zasl. prof. dr. Jožetu Gričarju, ki bo posredoval povezavo.

V maju bo potekala konferenca Svetovna koalicija v zvezi s staranjem, potekala bo v živo in po spletu.

Vse bolj se na UM uveljavlja vseživljenjsko izobraževanje in v kolikor bi zanj dobili sredstva, bi bilo veliko lažje uspeti; če bi ga financirali iz evropskega sklada, bi bilo še lažje.

Zasl. prof. dr. Jože Gričar predlaga, da bi mi kot center podali pobudo za organizacijo spletnega dogodka na Mednarodni dan starejših, 2. oktobra (1. oktober pade namreč na nedeljo); v kolikor nihče

ne poda pobude, ne moremo ustvariti skupine. Potrebno je medgeneracijsko sodelovanje, saj nimamo projekta, da bi naši člani sami ali v povezavi s fakultetami sami organizirali dogodek.

Prof. dr. Igor Tičar pove, da se strinja s pobudo. Če podamo takšno pobudo, moramo nujno imeti idejno zasnovo projekta pred predlogom. Pridružijo naj se upokojeni profesorji, študentje, idejno zasnovo projekta v globalu pa moramo priložiti. Moramo vedeti, kaj in na katerem področju želimo delati.

K tč 5

Zasl. prof. dr. Peter Glavič predlaga stališča našega Centra do pokojninske reforme. Pokojninski sistem temelji na medgeneracijski solidarnosti. Ustvarjeno družbeno premoženje je bilo žal večinoma razprodano ali pa so podjetja propadla. Demografska predvidevanja zahtevajo več ukrepov:

- Zaradi daljšanja življenjske dobe se ne bo mogoče izogniti podaljševanju upokojitvene starosti in dobe. Za to je potrebno sprejeti zakon, ki bo to avtomatsko prilagajal
- Zaposleni bi morali imeti pravico in možnost, da se po dogovoru upokojijo kasneje in za to prejmejo višjo pokojnino.
- Upokojenci naj bi imeli pravico dodatno delati, saj s tem prispevajo k BDP, in zmanjšajo stroške za družbo in ZPIZ. Morali bi odpraviti določilo ZUJF, ki še vedno obdavljuje potne stroške z dohodnino in prispevki za delodajalca in delojemalca.
- Država bi/bo morala omogočiti varčevanje za starost v 3. stebru, v vzajemnih skladih, delnicah in obveznicah. Država je v preteklosti uničila nekatere vzajemne sklade (Proficia Dadas) ter izbrisala delnice in obveznice nad sto tisoč vlagateljev. S tem je uničila slovenski finančni trg.
- Država bi morala razvoj finančnega trga spodbuditi z ukrep: 1) stimulacijami za tako obliko varčevana, 2) odškodnino za izbrisane delnice in obveznice ter uničene sklade in 3) zakonsko obvezo, da ne bo več uničevala vlog na borznem trgu.

Zasl. prof. dr. Šime Ivanjko je opozoril na problemu izbranih pravnih oseb leta 1999, prizadetih je bilo okoli 40 000 državljanov. Predlagal, da se izvede raziskava o višini pokojnin univerzitetnih profesorjev, za katero je pripravljen pripraviti vprašalnik. Predlog je bil sprejet. Kasneje naj bi skušali primerjati dobljene podatke s pokojninami profesorjev na Univerzi v Ljubljani.

K tč 6

Zasl. prof. dr. Jože Gričar predlaga, da bi povezano s 1. oktobrom 2023, ko je Mednarodni dan starejših oseb, članice in člani *Centra* lahko organizirali *spletno* proslavo, na katero bi vabili predstavnice in predstavnike univerz v Sloveniji in morda v regiji sosednjih držav.

Nekaj tovrstnih dogodkov je že najavljenih na spletni strani Professors Emeriti Network:

Članice in člani *Centra*, ki bi želeli sodelovati, naj to sporočijo gospe Nataši Marinič Petrovič, Natasa.Marinic@UM.si. Sporočite podatke skupaj z e-naslovom drugih oseb v Sloveniji in drugih državah, ki so Vam potrdile, da se želijo udeležiti dogodka, da bodo obveščeni o podrobnostih izvedbe dogodka.

Prof. dr. Boris Cizelj pove, da v Slovenskem inovacijskem stičišču (SIS) ponovno poskušamo organizirati **Sistem ekspertov seniorjev**. Osnovni namen te aktivnosti je: angažirati izkušene strokovnjake, ki so praviloma že upokojeni, so pa pripravljeni posredovati svoje znanje tistim, ki ga potrebujejo, a nimajo dovolj finančnih sredstev za plačevanje dragih konzultantov.

Prof. dr. Boris Cizelj opozori, da se v Sloveniji ne zavedamo dovolj našega relativnega zaostajanja (tudi za državami, s katerimi se včasih sploh nismo primerjali). S pokojninskim sistemom in sploh s

problematiko staranja se ne ukvarjamo dovolj. Potrebno je podaljšanje zakonske delovne dobe, kajti iz demografskih razlogov mnogi prejemajo nesorazmerno nizke pokojnine. Po 40 letih dela in plačevanja pokojninskih prispevkov se mnogi soočajo z revščino! Tudi z davčnimi vzpodbudami je treba dvigniti delež seniorjev, ki nadaljujejo z delom (v povprečju je v OECD državah ta delež višji kot pri nas). Veliko denarja je bilo odtujenega, nihče ni odgovarjal in tega se javno sploh ne izpostavlja – kar ni normalno za demokratično državo.

Opozoril je na članek F. Drenovca v zadnji Sobotni prilogi o zavoženosti našega davčnega sistema.

Sprejet je bil sklep, da se izvede anketa o višini pokojnin med mariborskimi profesorji in pozove rektorat UL, da izvede isto. Primerjava bo verjetno pokazala znatno razliko!

Zasl. prof. dr. Peter Glavič predlaga, da bi na naslednji seji razpravljali o volitvah v vodstvo Centra, ki bodo novembra 2023, in o kandidacijskem postopku.

Seja je bila zaključena ob 11:45 uri.

Zapisala:

Nataša Marinič Petrovič, koordinatorica CZPUVU

Vodja CZPUVU

zasl. prof. dr. Peter Glavič